

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoPno/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1322200707
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bundzel
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1322200707.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bundzela a sudcov JUDr. Róberta Foltána a JUDr. Kristíny Srnkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom ako rodičia, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, so sídlom Krátka č. 1, Senec, dieťa rodičov – matky: C. D. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XX/X, E. D., zastúpená advokátom Mgr. Petrom Rybanským, so sídlom Farská 46, 949 01 Nitra, a otca: C. F. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. G. XX, E. D., v konaní zastúpeného advokátkou JUDr. Ivanou Zmekovou PhD., so sídlom Zámocká 18, 811 01 Bratislava, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v priebehu odvolacieho konania takto

rozhodol:

Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia sa **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1.

Otec sa podaným návrhom (tento bol súčasťou jeho vyjadrenia k odvolaniu matky, ktoré podala vo veci samej) domáhal nariadenia neodkladného opatrenia v priebehu odvolacieho konania, ktorým žiadal maloletú do právoplatného skončenia konania vo veci samej dočasne zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch, a to tak, že matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od pondelka od 13.00 hod. do pondelka nasledujúceho párneho týždňa do 13.00 hod. a otec každý párny týždeň v kalendárnom roku od pondelka od 13.00 hod. do pondelka nasledujúceho nepárneho týždňa do 13.00 hod., pričom miestom odovzdania a prevzatia maloletej by bolo školské zariadenie, ktoré dieťa navštevuje a v prípade, že maloletá nebude v školskom zariadení bude miestom odovzdania a prevzatia maloletej bydlisko rodiča, ktorému osobná starostlivosť o maloletú končí.

2.

Súčasne žiadal, aby tak matka ako aj on mal maloletú v osobnej starostlivosti počas jarných školských prázdnin, počas vianočných sviatkov, počas veľkonočných sviatkov a počas letných prázdnin tak, ako bol styk rodičov s maloletou upravený súdom prvej inštancie v rozsudku sp. zn.: B3-40P/21/2022-116 zo dňa 27.9.2023, ktorý napadla matka odvolaním.

3.

Svoj návrh odôvodnil tým, že rozhodnutie o odvolaní matky v tomto konaní jednak potrvá určitý čas a okrem toho má obavy zo správania sa matky (očierňovanie otca, degradácia, vyčítanie zdravotného stavu, manipulácia maloletej, vyvolávanie konfliktov v prítomnosti maloletej a pod.) a jeho dopadu na maloletú, a preto považoval za potrebné bezodkladne upraviť pomery k maloletej neodkladným opatrením za účelom ochrany jej najlepšieho záujmu a zachovania stability prostredia v ktorom žije. V tejto súvislosti uviedol, že matka podala voči rozhodnutiu vo veci samej neodôvodnené odvolanie, prakticky za účelom odkladu vykonateľnosti tohto rozhodnutia, ktorým by sa realizovala striedavá

osobná starostlivosť a tým získala väčší čas na zmanipulovanie maloletej, ktorú však stavia do konfliktu lojality a snaží sa zmeniť jej názor v danej veci. Vzhľadom k tomu, že navrhuje zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, v rámci toho navrhuje aj osobitnú úpravu starostlivosti o maloletú počas prázdnin a sviatkov, aj keď toho času v pôvodnom rozhodnutí už majú upravené prázdniny a sviatky rovnomerne. V prípade, že by odvolací súd dospel k záveru, že osobitná úprava starostlivosti rodičov o maloletú počas prázdnin a sviatkov nie je nevyhnutne potrebné upraviť rovnakým spôsobom, žiadal rozhodnúť len v rámci bežnej úpravy, a teda zveriť maloletú do právoplatného skončenia konania vo veci samej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, s platnou osobitnou úpravou starostlivosti počas prázdnin a sviatkov podľa pôvodného rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 37P/292/2017-63 zo dňa 6.3.2018. Pokiaľ ide o ostatné argumenty otca, ktoré boli uvedené v jeho vyjadrení k odvolaniu matky, súčasťou ktorého bol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v priebehu odvolacieho konania, tak táto jeho argumentácia bude posudzovaná pri rozhodovaní odvolacieho súdu vo veci samej.

4.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že aktuálny návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia bol doručený súdu prvej inštancie dňa 20.2.2024 a následne odvolaciemu súdu predložený na rozhodnutie dňa 28.2.2024. V predmetnej veci súd konal o návrhu matky o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, keď rozsudkom súdu prvej inštancie bol zmenený rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 37P/292/2017-63 zo dňa 6.3.2018 tak, že maloletá bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch s tým, že matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od pondelka od 15.00 hod. do pondelka nasledujúceho párneho týždňa do 15.00 hod. a otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú každý párný týždeň v kalendárnom roku od pondelka od 15.00 hod. do pondelka nasledujúceho nepárneho týždňa do 15.00 hod. s tým, že si maloletú prevezmú v školskom zariadení, ktoré dieťa navštevuje. Súčasne bolo rozsudkom súdu prvej inštancie č.k. B3-40P/21/2022-116 zo dňa 27.9.2023 určené, že matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú počas jarných školských prázdnin každý párný kalendárny rok od piatka pred prázdninami od 15.00 hod. do nedele nasledujúcej po skončení jarných prázdnin do 18.00 hod., ďalej počas vianočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od 23.12. od 9.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod. a každý párný kalendárny rok od 30.12. od 18.00 hod. do 6.1. nasledujúceho kalendárneho roka do 16.00 hod., ďalej počas veľkonočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od Veľkonočného piatka od 15.00 hod. do utorka po Veľkonočnom pondelku do 18.00 hod. a počas letných prázdnin každý nepárny kalendárny rok od 1.7. od 10.00 hod. do 16.7. do 18.00 hod. a od 1.8. od 10.00 hod. do 16.8. do 18.00 hod. a každý párný kalendárny rok od 16.7. od 10.00 hod. do 1.8. do 18.00 hod. a od 16.8. od 10.00 hod. do 31.8. do 18.00 hod.. Pokiaľ ide o otca, tak bolo určené, že tento bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú počas jarných školských prázdnin každý nepárny kalendárny rok od piatka pred prázdninami od 15.00 hod. do nedele nasledujúcej po skončení jarných prázdnin do 18.00 hod., ďalej počas vianočných sviatkov každý párný kalendárny rok od 23.12. od 9.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 30.12. od 18.00 hod. do 6.1. nasledujúceho kalendárneho roka do 16.00 hod., ďalej počas veľkonočných sviatkov každý párný kalendárny rok od Veľkonočného piatka od 15.00 hod. do utorka po Veľkonočnom pondelku do 18.00 hod. a počas letných prázdnin každý párný kalendárny rok od 1.7. od 10.00 hod. do 16.7. do 18.00 hod. a od 1.8. od 10.00 hod. do 16.8. do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 16.7. od 10.00 hod. do 1.8. do 18.00 hod. a od 16.8. od 10.00 hod. do 31.8. do 18.00 hod.. Súčasne bolo súdom prvej inštancie rozhodnuté o tom, že obaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok s tým, že matka bude poberať daňový bonus na maloleté dieťa a otec bude poberať rodinné prídavky na maloleté dieťa. Výživné zo strany súdu nebolo určené a o trovách konania bolo rozhodnuté tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

5.

Voči tomuto rozsudku podala odvolanie matka, o ktorom odvolací súd rozhodne neskôr.

6.

Podľa § 362 veta prvá zák. č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd.

7.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd vec prejednal ako súd príslušný podľa § 362 veta prvá CMP.

8.

Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 362 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré je možné začať bez návrhu.

Podľa článku 5 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o rodine) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä po a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a obmedzenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopnosti plôch dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami i využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

9.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd nariadiť, ak je potrebné, aby boli dočasné upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je končným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť iba na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

10.

Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (porovnaj Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo/3/2010).

11.

Z doposiaľ osvedčeného skutkového stavu vyplýva, že o úprave zmeny výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej v súčasnosti prebieha na Mestskom súde Bratislava II konanie vo veci samej, a to na základe podaného návrhu matky. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. B3-40P/21/2022-116 zo

dňa 27.9.2023 v predmetnej veci o tomto návrhu rozhodol v znení ako už bolo konštatované vyššie, pričom voči rozsudku vo veci samej podala odvolanie matka.

12.

K posudzovanému návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní je potrebné uviesť, že o návrhu na zrušenie a nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd prvej inštancie (§ 325 CSP), pričom podľa § 2 ods. 1 CMP predstavuje § 362 CMP výnimku z tejto všeobecnej konštrukcie, vzťahujúcu sa na možnosť nariadenia neodkladného opatrenia v odvolacom konaní. Z hľadiska účelu, ktorý plní neodkladné opatrenie v režime Civilného mimosporového poriadku sa vyžaduje za istých okolností potreba rýchlej a okamžitej ochrany, keď aj odvolací súd môže sám rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, alebo takéto neodkladné opatrenie sám nariadiť, ak dospeje k záveru, že sú splnené podmienky pre jeho nariadenie v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Využitie predmetného ustanovenia odvolacím súdom by z hľadiska aplikácie malo prichádzať len do úvahy ako ultima ratio, t.j. ako posledné možné riešenie. Rovnako prísne by mal súd hodnotiť aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, pokiaľ je podaný v štádiu odvolacieho konania.

13.

Odvolací súd zdôrazňuje, že pre aplikáciu inštitútu neodkladného opatrenia sa vždy vyžaduje naliehavosť neodkladnej úpravy, ktorá musí byť osvedčená. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia preto musí súd skúmať naplnenie formálnych a vecných predpokladov uvedených v § 324 a nasl. CSP. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine. Prvoradou a zásadnou úlohou súdu vo všetkých konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloletých je ochrana oprávnených záujmov maloletého dieťaťa, ktorá vždy nemusí byť v súlade s vôľou jeho rodičov. Súd musí zabrániť zneužitiu tohto svojim významom osobitného procesného inštitútu presadzovaním osobných zámerov rodičov, riešením ich vzťahovým problémov a dosiahnutím výhodnejšieho postavenia jedného z rodičov v meritórnom konaní.

14.

Vychádzajúc z obsahu posudzovaného návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní, pri súčasnom zohľadnení pomerov a aktuálneho stavu odvolací súd dospel k záveru, že otec aktuálnym návrhom neosvedčil potrebu dočasne upraviť pomery, a teda nesplnil podmienky pre jeho prípadné nariadenie. Otec svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodňoval obavami zo správania sa matky (očierňovanie otca, degradácia, vyčítanie zdravotného stavu, manipulácia maloletej, vyvolávanie konfliktov v prítomnosti maloletej a pod.) a jeho dopadu na maloletú s odôvodnením, že je daná potreba bezodkladne upraviť pomery k maloletej neodkladným opatrením za účelom ochrany jej najlepšieho záujmu a zachovania stability prostredia, v ktorom žije. V tejto súvislosti odvolací súd ešte dopĺňa, že pomery medzi účastníkmi sú dostatočne stabilizované na to, aby postačovali na preklopenie obdobia do právoplatného skončenia vo veci samej, a preto nie je potrebné za tohto stavu dočasne upravovať práva a povinnosti rodičov k maloletej nariadením neodkladného opatrenia.

15.

Odvolací súd konštatuje, že z posudzovaného návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní nevyplývajú relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia v znení ako to požaduje otec maloletej, nakoľko starostlivosť o maloletú je riadne zabezpečená, táto je v kontakte tak s matkou ako aj otcom a okrem toho by v tomto smere bolo prejednané rozhodnutie o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností v konaní vo veci samej. Okrem toho starostlivosť o maloletú je riadne zabezpečená (opak preukázaný nie je) a prvoradý je záujem maloletej. O súdom prvej inštancie určenej striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloletú bude rozhodovať odvolací súd v konaní vo veci samej. Úprava pomerov formou neodkladného opatrenia má byť výnimočná s prihliadnutím na charakter tohto inštitútu. Za tohto stavu odvolací súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný.

16.

O trovách konania odvolací súd nerozhodoval, keďže toto patrí až konečnému rozhodnutiu (§ 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

17.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, teda jednomyseľne (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).